STANOWISKO

MAZOWIECKIEJ RADY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

z 28 października 2024 r.

w sprawie kontynuacji wsparcia osób z chorobami otępiennymi w formie dziennych domów opieki medycznej

Wsparcie deinstytucjonalizacji opieki nad osobami zależnymi, w szczególności starszymi, poprzez rozwój systemu świadczeń zdrowotnych dla osób niesamodzielnych jest uzasadnione i potrzebne. Jednym z problemów dotykających osoby starsze są choroby otępienne, w tym choroba Alzheimera.

Według Światowej Organizacji Zdrowia ocenia się, że liczba osób chorych na otępienia na świecie przekracza obecnie 50 mln, z częstością nowych zachorowań sięgającą niemal 10 mln przypadków rocznie. Zgodnie z danymi opublikowanymi przez międzynarodową federację towarzystw alzheimerowskich (Alzheimer Disease International, ADI), prognozuje się, że liczba chorych na otępienia będzie wzrastać, niemal podwajając się do 74,7 mln przypadków w 2030 r. i 131,5 mln osób chorych na otępienia w 2050 r. na świecie. Szacuje się, że około 60–70% przypadków otępień rozwija się w przebiegu choroby Alzheimera. Z uwagi na wzrastające w toku chorowania potrzeby medyczne i opiekuńcze starszych pacjentów z otępieniem, bezpośrednie wydatki na leczenie, rehabilitację i opiekę instytucjonalną oraz koszty pośrednie wynikające z absencji chorobowych opiekunów oraz redukcji dochodów pacjentów i ich opiekunów, otępienie stanowi istotne obciążenie systemowe i indywidualne rodzin chorych z zaburzeniami poznawczymi. Według przeprowadzonego badania PolSenior2 częstość występowania zaburzeń funkcji poznawczych w populacji osób starszych w Polsce jest wysoka. Średnio co szósta osoba w wieku 60 i więcej lat w Polsce prezentuje deficyt poznawczy w stopniu nasuwającym podejrzenie otępienia. Najczęściej deficyt poznawczy występował u najstarszych, najsłabiej wykształconych seniorów, którzy równocześnie, w codziennej praktyce klinicznej, stanowią populację szczególnie narażoną na opóźnioną diagnozę i leczenie otępienia. Częstość występowania i zaawansowanie deficytu poznawczego rośnie z wiekiem.

W związku z powyższym Samorząd Województwa Mazowieckiego przekazał środki finansowe w wysokości 46 385 642 złotych na realizację w latach 2023-2025 Programu Wsparcia Domów Opieki Medycznej. Z programu mogą korzystać osoby z postawioną diagnozą choroby/zespołu otępiennego w fazie łagodnej i średniozaawansowanej choroby i wymagające opieki dziennej. Cel główny programu to: wsparcie deinstytucjonalizacji opieki nad osobami chorymi na zespoły otępienne poprzez wydłużenie czasu pozostania osoby chorej w środowisku zamieszkania. Osoby korzystające z tego typu wsparcia, w ramach DOM otrzymują: wyżywienie, usługi opiekuńczo – pielęgnacyjne, konsultacje psychologiczne, różnego rodzaju zajęcia terapeutyczne, zajęcia fizjoterapeutyczne oraz logopedyczne. Każdy z (obecnie funkcjonujących) 22 DOM-ów udziela wsparcia minimum 16 uczestnikom, często także ich rodzinom i opiekunom w formie bezpośredniej lub pośredniej.

Świadczenia w ramach PWDOM mogą być wykonywane do końca 2025 r. Wsparcie osób z chorobami otępiennymi powinno mieć charakter długotrwały. Nie należy zmieniać zbyt często przyzwyczajeń i schematów postępowania chorego. Korzystanie przez uczestnika ze wsparcia

tylko przez krótki moment może mieć na niego negatywny wpływ, m.in. pogłębić się poczucie zdezorientowania i niepewności.

W związku z powyższym, **Mazowiecka Rada Zdrowia Psychicznego sugeruje kontynuację realizacji wsparcia osób z chorobami otępiennymi od 2026 r.**, w formie zbliżonej do obecnie realizowanego Programu Wsparcia Domów Opieki Medycznej na lata 2023-2025, umożliwiającej korzystanie ze świadczeń osobom z chorobami otępiennymi oraz osób z ich najbliższego otoczenia.

Anna Mosiołek

Przewodnicząca Mazowieckiej
Rady Zdrowia Psychicznego